

[Petra Petersen.]

at folk har råd til at sætte børn i verden — for at sige det, som det er. Så synes jeg, der er noget, der er forkert, og derfor har jeg taget den stilling, jeg har i dag.

Jeg ved ikke, om det er ulejligheden værd at svare det ærede medlem hr. Starcke, men jeg vil dog sige, at jeg tror ikke, det ærede medlem har nogen som helst mulighed for at vide, hvordan de russiske mænd har behandlet deres kvinder. Der er vistnok kvinder overalt i verden, der ikke bliver behandlet godt af deres mænd. Men sagen er den, at da man i Sovjetunionen fik den svangerskabslov, som det ærede medlem taler om, havde det czaristiske Rusland deltaget i en verdenskrig, og det havde haft en interventionskrig, landet lå i grus, og befolkningen var uvidende, uoplyst og undertrykt. Man kunne ikke dæmme op for svangerskabsafbrydelser, selvom man havde hård straf derfor. Hvordan skulle man have kunnet det? Folk havde hverken mad, tøj, boliger, læger eller hospitaler, og så sagde man, at man lige så godt kunne give svangerskabsafbrydelsen fri. Men da Sovjet efterhånden havde fået givet kvinderne så gode betingelser som ingen andre steder i verden, sagde man til dem: det er naturligt, at kvinderne føder deres børn. Det finder jeg er naturligt, og jeg vil gerne spørge det ærede medlem: Hvorfra ved det ærede medlem, at der er kommunister, der taler om svangerskabsafbrydelse? Jeg har aldrig hørt det. Jeg beder det ærede medlem fortælle mig, hvem det er, der taler for det i dette land.

Viggo Starcke: Jeg vil gerne rette en tak til den højtærede justitsminister, særlig fordi han understregede, at intetsteds i verden er man gået over til ren social indikation. Det er måske lidt ubeskedent, men jeg må lige henvise til, at i 1933 skrev jeg i „Ugeskrift for Læger“ nr. 50 en afhandling, der hedder: „Om grænsen for menneskers liv“, hvori jeg har prøvet at klarlægge dette problem set fra alle sider, og jeg havde den tilfredsstillelse, at jeg fik anerkendelse for denne afhandling fra mange sider, bl. a. af den svenske embryolog Ivar Broman og den svenske professor i filosofi ved universitetet i Lund Liljenquist, som sagde, at der var ingen tvivl

om, at jeg i denne afhandling havde løst dette problem.

Justitsministeren siger, at det, der er tale om, hvor man bevæger sig ind på den social-medicinske indikation, er dette, at det sker af hensyn til et andet menneske. Det er rigtigt, at det er af hensyn til moderen. Men hvor det drejer sig om hensyn til mindre skavanker, mindre besværligheder af økonomisk, af tidsmæssig eller af anden art, synes jeg, at det at berøve et lille menneske livet er en temmelig hård måde at gå frem på. Der findes så få skarpe grænser i naturen. Hvor er f. eks. grænsen mellem en dreng og en mand? Hvor er grænsen mellem en blond og en mørkhåret? Der er skyggeovergange, og det er meget vanskeligt at fastlægge en klar grænse. Når man nu endelig et sted i naturen har en ganske klar og skarp grænse, tror jeg, det er klogt at bedømme problemerne ud fra denne skarpe grænse: at menneskets liv begynder ved befrugtningen og ikke ved fødslen — fordi det samtidig er let at operere med i praksis.

Det ærede medlem fru Edel Saunte må have misforstået mig; jeg sagde ikke, at fostret var et levende væsen; jeg sagde, det var et menneske, og der er en forskel på de to ting, for der er så mange levende væsener til, som ikke er mennesker, anemoner er f. eks. levende væsener, men man giver dem ikke den samme retsbeskyttelse indenfor det menneskelige samfund, som man giver mennesker. Overkirurg Fabricius-Møller taler altid poetisk om det spirende liv. Det opfatter folk ikke, de skal have at vide, at det er deres barn, det der. Det er måske brutalt at sige sandheden, men det er nødvendigt.

Det ærede medlem fru Edel Saunte henviste til den kanoniske ret. Ja, det er rigtigt, at på et tidspunkt, da man ikke var helt klar over embryologiens fakta, havde den kanoniske ret dette synspunkt, men det var på et meget tidligt tidspunkt; den kanoniske ret gik meget hurtigt over til en fuldstændig retsbeskyttelse af fostret, væsentligt, det indrømmer jeg, af hensyn til fostrets sjæl; men sjælen er også en del af legemet. Derom kan jeg henvise til, hvad professor Ivar Broman siger — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Potentielt begynder et menneskes